

**ДО ЧЛЕНОВЕТЕ НА НАУЧНО ЖУРИ
ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА
ОНС „ДОКТОР“ ПО ДОКТОРСКА ПРОГРАМА „СОЦИАЛНО УПРАВЛЕНИЕ“**

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Теодора Димитрова, катедра „Финанси и кредит“, СА „Д. А. Ценов“ – Свищов, област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.8. „Икономика“, научна специалност „Финанси, парично обръщение, кредит и застраховка“ (Финанси)

Автор на дисертационния труд: ХРИСТО НЕДЯЛКОВ НИКОЛОВ, самостоятелна форма на докторантура, област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.7. Администрация и управление, докторска програма: „Социално управление“

Тема на дисертационния труд: „ОРГАНИЗАЦИОННО-УПРАВЛЕНСКИТЕ СТРУКТУРИ В СИСТЕМИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА ОТ ИНДУСТРИЯТА (НА ПРИМЕРА НА „АЛКОМЕТ“ АД, ГР. ШУМЕН)“

Настоящото становище е изготвено съобразно изискванията на съществуващия Закон за развитие на академичния състав, Правилника за неговото приложение и Правилника за развитие на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

I. Общо представяне на дисертационния труд.

Дисертационният труд е в обем от 233 страници, съдържа 30 фигури и 2 таблици. Използвани са 113 литературни източници. В композиционно отношение се състои от въведение, три глави, заключение, литература, приложения. Налице е балансирана и логична класическа структура.

Избраната тема се отличава с актуалност, значимост и дисертабилност.

Актуалността на изследването се определя от постоянно нарастващата роля и значение на теоретичните и практическите аспекти на системите за управление в индустриалните предприятия. Надграждането и разширяването на научните изследвания в областта с цел повишаване на производителността и финансовите резултати във фирмата, определят неговата значимост.

Обект на изследване са организационно-управленските структури в системите за управление на предприятията от индустрията.

Предметът на изследване е фокусиран върху организационно-управленските структури в системите за управление на „Алкомет“ АД, гр. Шумен.

Основната цел на дисертационния труд е на базата на изследване на същността, структурата, предимствата и недостатъците на организационно-управленските структури в системите за управление на предприятията, на постиженията на научните изследвания и на практическия опит, да се разработи и предложи модел на организационна структура, който най-пълно да съответства на спецификата на предприятията от индустрията и в частност на предмета за изследване.

За изпълнението на основната цел са формулирани следните задачи:

• Задачи с научно-приложен характер:

1. Да се направи обзор на научната литература за организационните структури в системите за управление на предприятията и в частност на индустриалните предприятия.

2. Да се анализират и интерпретират позициите на авторите за организационно-управленските структури в системите за управление на предприятията от индустрията.

3. Да се определят основните фактори и принципи за анализ, проектиране и внедряване на нови организационни структури.

• Задачи с приложен характер:

1. Да се направи оценка на приложимостта за използване на теории и модели за организационно-управленските структури в системите за управление на предприятията от индустрията.

2. Да се разработи цялостно задание за проектиране на организационни структури в индустриалното предприятие от консултантски екип.

3. Да се създаде методическа основа при формиране на програмен екип от специалисти за усъвършенстване на организацията и управлението на индустриалното предприятие.

Основната изследователска теза, която авторът защитава в дисертационния труд е свързана с основната цел и задачите на изследването. В тази връзка се прави опит да се докаже, че качествата, начинът на функциониране и ефективността на системата на индустриалното предприятие зависят от нейната организационна структура.

За методи на изследване в дисертационния труд са избрани: историческият метод, сравнителният метод, индуктивният и дедуктивният метод, метода на анализа и синтеза, дескриптивният метод, метода на наблюдението, анкетни проучвания и други методи, съчетани с подходящ графически и статистически инструментариум. При анализът на състоянието и предизвикателствата пред системите за управление у нас са ползвани публично достъпни данни по изследваната проблематика, резултатите от планирано проучване, както и информация от интервюта и неформални разговори с представители на сектора у нас.

При разработката на настоящата дисертация са възприети някои ограничения в обхвата на изследването, които в никакъв случай не изместват фокуса на изследването.

Използваната научна литература е цитирана коректно. Задълбочено са проучени и анализирани актуални български и чуждестранни специализирани публикации.

II. Преценка на формата и съдържанието на дисертационния труд.

Изследователската логика и структурата на дисертационния труд са добре изградени. Дисертацията се основава върху изследвания на научни разработки на български и чуждестранни изследователи в свързаната област.

При структурирането докторантът на първо място (в първа глава) е разгледал усъвършенстването на системите за управление и организационните структури като основен фактор за ефективно управление. Представени са системите и стопанските системи за управление по видове, основни характеристики и подходи за приложение на науката в практиката. Поставен е фокус върху основните подходи и методи за

управление на предприятията, като същевременно са описани и интерпретирани структурите и системно-структурните модели на системите за управление. Анализирани са организационните структури в системите за управление – същност, предимства, недостатъци и приложимост в индустриалните предприятия, и са разгледани основните фактори и принципи за анализ, проектиране и усъвършенстване на организационните структури в индустриалните предприятия.

Втора глава има подчертано аналитичен и изследователски характер – изучава индустриалното производство в България с фокус проблемна ситуация и основни направления за ускорено развитие. Разгледани са основните направления на дейността и перспективите за развитие на „Алкомет“ АД, гр. Шумен и е направен анализ на системата за управление и организационната структура на „Алкомет“ АД. Специално внимание е отделено на оценката на проблемните ситуации, които съпровождат промяната на организационните структури.

Глава трета е посветена на изследване на основните направления за развитие и усъвършенстване на системите за управление и на организационните структури на примера на фирма „Алкомет“ АД (обща методологическа постановка). Анализирани са основни принципи за развитие на системата за управление и организационно реструктуриране на „Алкомет“ АД с акцент върху взаимната зависимост между организационните структури и управленските процеси, като същевременно са изследвани основните теоретични и методически условия за разработване, разпределение и контрол на управленските решения.

Формулираните препоръки в заключителната точка придават завършеност на разработката, а обобщаващите изводи и постановки, представящи авторските възгледи в края на всяка глава, допълнително подчертават качествата ѝ. В заключението на разработката докторантът систематизира основните обобщения, изводи и постигнати резултати, които могат да бъдат разглеждани като научни приноси – същността на всяко изследване от подобен тип. Това, от своя страна, дава основание за потвърждение на поставената в началото на разработката изследователска теза.

Следвайки горната изследователска логика, авторефератът е разработен в съответствие с основните моменти от дисертационния труд, подчертавайки приносите на автора. Той отразява в синтезиран вид съдържанието, основните резултати и изводи, постигнати в процеса на изследването. В него се съдържат всички необходими елементи за съставяне на автореферат към дисертационен труд, в т.ч. обосноваване актуалността на темата, очертаване на обекта, предмета, целта, задачите, изследователската теза и методологията на изследването, представяне на структурата и съдържанието на труда, както и насоки за бъдещи изследвания по темата на дисертацията, справка за приносите, справка за съответствие с националните изисквания, списък на публикациите на докторанта, декларация за оригиналност на дисертационния труд.

Като публикации по темата на дисертацията са представени 3 броя – доказателство, че ключови аспекти от изследването са направени достояние на научната общност, в т.ч. и чрез участия в научни форуми, както и че са покрити националните изисквания за минимален брой точки съгласно Правилника за приложение на закона за развитие на академичния състав в Република България.

III. Научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд.

Дисертационният труд надгражда съществуващи и представя нови научни идеи с научна и практико-приложна значимост за организационно-управленските структури в системите за управление на предприятията от индустрията. Внимателният прочит на дисертационния труд дава основание да бъдат открити като научни и научно-приложни приноси следните:

1. Въз основа на задълбочен обзор на научната литература по свързаната проблематика, авторът предлага комплексна систематизация на теоретичните аспекти в областта на системите за управление и собствено виждане за значимостта на организационно-управленските структури в цялостния процес по мениджмънт в индустриалните предприятия. Чрез надграждане на съществуващите, предлага авторови дефиниции на понятията „индустриално предприятие“ и „организационна структура в индустриалното предприятие“, и авторов модел на система за управление на индустриалните предприятия с обособени елементи.
2. Чрез теоретико-практически анализ, авторът изследва проблемите, стратегическите приоритети и направленията за развитие на индустриалната политика в България след 1989 г., както и мястото и ролята на организационните структури в системите за управление в индустриалните предприятия, методологично оценява приложимите управленски модели и подходи, и отличава спецификите на процеса по изграждане на организационно-управленски структури в системите за управление на база ключови показатели.
3. Чрез теренно проучване са направени анализ и оценка на системата за управление и организационната структура на „Алкомет“ АД, като същевременно са формулирани основни направления за развитието и усъвършенстването им. Авторът тества и оценява ефективността на различни модели за промяна на организационната структура, съобразно стратегията за развитие на предприятието, очакваните промени на продуктовата номенклатура, пазарите, новите технологии, международната икономическа политика, както и особеностите на вътрешната и външната среда. Формулира препоръки и предложения за оптимизиране на организационно-управленските структури в системите за управление на индустриалните предприятия по примера на „Алкомет“ АД, с отчитане на новите икономически реалности.
4. Въз основа на проведено анкетно проучване, авторът извежда основни проблеми на системите за управление и на организационните структури в индустриалните предприятия и презентира собствено виждане (обща методологическа постановка) за проектиране и реструктуриране на системите за управление, както и за взаимната зависимост между организационната структура и управленските процеси. Оценява въздействието на основни фактори за промяна и усъвършенстване на

организационните структури в системите за управление на индустриалните предприятия.

IV. Критични бележки, въпроси и препоръки по дисертационния труд.

По отношение на дисертационния труд, в т.ч. основното изложение и авторската аргументация нямам съществени критични бележки и препоръки.

Въпроси по дисертационния труд:

1. Коментирайте основните рискове пред организационно-управленските структури в системите за управление на предприятията от индустрията.

V. Обобщено заключение и становище.

Представеният за становище дисертационен труд притежава характеристиките на цялостно, задълбочено и завършено научно изследване по значим икономически проблем. Считаю, че поставените в увода цел и задачи на дисертационния труд са постигнати в хода на изследването. Формулираните в заключението научни и научно-приложни приноси и резултатите от проведеното практическо проучване могат да бъдат определени като реални постижения на докторанта.

За целите за вземане на решение от Научното жури за присъждане на ОНС „доктор“ по докторска програма „Социално управление“, давам положителна оценка на дисертационния труд на тема „ОРГАНИЗАЦИОННО-УПРАВЛЕНСКИТЕ СТРУКТУРИ В СИСТЕМИТЕ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ПРЕДПРИЯТИЯТА ОТ ИНДУСТРИЯТА (НА ПРИМЕРА НА „АЛКОМЕТ“ АД, ГР. ШУМЕН)“ и предлагам на членовете на Научното жури да присъдят образователната и научна степен „доктор“ на ХРИСТО НЕДЯЛКОВ НИКОЛОВ.

Дата: 16.07.2024 г.

проф. д-р Т. Димитрова